

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Резнік А. В.

*здобувач ступеня вищої освіти доктор філософії
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДНИК ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Нині в умовах економічної нестабільності, спричиненої епідеміологічними та погодними факторами у сільськогосподарському секторі економіки України, особливого значення в управлінні витратами сільськогосподарських підприємств набувають питання економічної безпеки. Наразі не існує загальноприйнятого визначення даного поняття. Так, Васильців Т.Г. зазначає, що поняття «економічна безпека» є складним і потребує системного підходу до його вимірювання, а отже, й обґрунтування зв'язків та залежності від таких інтегральних економічних категорій, як конкурентоспроможність, потенціал, життєздатність, фінансова стійкість та ризикостійкість підприємства. Більш глибоке трактування економічної безпеки підприємства надає Геєць В.М. Він вважає, що економічна безпека суб'єкта господарювання є складною динамічною системою, яка забезпечує стійке функціонування і розвиток підприємства за допомогою своєчасної мобілізації і найбільш раціонального використання трудових, фінансових, техніко-технологічних та інших ресурсів підприємства в умовах дії зовнішніх і внутрішніх загроз [1]. На думку автора, одним із ключових факторів забезпечення економічної безпеки сільськогосподарських підприємств є отримання позитивних фінансових результатів виробничої діяльності, що дають можливість розвитку наступних складових економічної безпеки: техніко-технологічної (підвищення виробничого потенціалу підприємства шляхом придбання сучасних технічних засобів; застосування інноваційних технологій обробітку ґрунту), інформаційної (підви-

щення рівня інформативності виробничого процесу, розширення аналітичного інструментарію при оцінці діяльності підприємства), кадрової (утримання високого рівня мотивації працівників). Зазначені фактори дають можливість сільськогосподарським підприємствам зберігати конкурентоздатність, рентабельність та прибутковість в умовах національного або світового ринку сільськогосподарської продукції.

Високий рівень економічної безпеки сільськогосподарського підприємства характеризується позитивними значеннями наступних фінансових показників.

Коефіцієнт оборотності грошових коштів – розрахунок даного коефіцієнту дає можливість відповісти на такі питання: чи може підприємство розрахуватись за своїми поточними зобов'язаннями, чи вистачить одержаного прибутку для обслуговування поточної діяльності підприємства?

ROI (англ. Return on Investment) – фінансовий коефіцієнт, який ілюструє рівень прибутковості або збитковості діяльності підприємства, враховуючи суму зроблених інвестицій. ROI зазвичай виражається у відсотках [2].

Чистий прибуток – є джерелом фінансування розвитку підприємства, задоволення його інвестиційних потреб, створення резервного фонду, виплат власникам корпоративних прав, преміальних виплат та соціальної підтримки персоналу [3, с. 283].

Позитивне значення даних показників забезпечує сільськогосподарським підприємствам можливість стабільного економічного розвитку за рахунок покриття поточних кредиторських зобов'язань, залучення інвестиційних коштів та отримання прибутку при впровадженні інновацій у виробництво. У сукупності зазначені фактори забезпечують високий рівень економічної безпеки сільськогосподарського підприємства.

У рамках оперативного економічного аналізу діяльності сільськогосподарського підприємства на рівень економічної безпеки впливають ключові показники ефективності (англ. Key Performance Indicators), які являють собою фінансову та нефінансову систему оцінки, яка дозволяє організації досягати стратегічних цілей. КРІ є одним із найбільш дієвих інструментів стратегічного менеджменту та управління якістю функціонування

організації, використання якого забезпечує підприємству можливість відповідати сучасним тенденціям розвитку економіки й забезпечувати свою ефективність. КРІ сільськогосподарських підприємств складається на базі виконання плану за наступними показниками: врожайність (т/га); собівартість (\$/га); ЕВІТДА (\$/га) [4, с. 61].

Беручи до уваги специфіку сільськогосподарського виробництва економічна безпека є провідним завданням у системи управління витратами сільськогосподарських підприємств. Позитивні значення фінансових показників дають можливість сільськогосподарським підприємствам підтримувати та підвищувати рівень таких складових економічної безпеки як: кадрової, інформаційної, правової, виробничої та техніко-технологічної.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ткачук В.І., Яремова М.І. Економічна безпека сільськогосподарських підприємств. *Ефективна економіка*. № 6. 2019. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/14.pdf (дата звернення 01.02.2021).
2. Сарех – це поняття, визначення, розрахунок витрат і приклади. *Ukr.mentorbizlist.com/* 2020. URL: <https://ukr.mentorbizlist.com/4020071-sarrex-concept-definition-costing-and-examples> (дата звернення: 02.02.2021).
3. Мірошніченко О.Ю., Корконос Ю.В. Механізм управління прибутком вітчизняних підприємств. *Бізнес-Інформ*. 2014. № 5. С. 280–285.
4. Березіна Л.М., Резнік А.В. Застосування КРІ – показників в управлінні витратами сільськогосподарського виробництва. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : зб. матеріалів III Всеукраїнської наук.-практ. конф.* Полтава : РВВ ПДАА, 2018. С. 60–62.